

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/283/2020
Identifikačné číslo spisu: 8209205947
Dátum vydania rozhodnutia: 21.04.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Brňák
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:8209205947.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne SPP - distribúcia, a.s., so sídlom v Bratislave, Mlynské nivy 44/b, IČO: 35 910 739, zastúpenej Advokátskou kanceláriou Mgr. Miroslav Hanec, so sídlom v Žiline, Hruštiny 602, proti žalovanému L. R., bývajúcemu v M., Z. XX, zastúpenému JUDr. Františkom Sobekom, advokátom so sídlom v Hertníku, Hertník 10, o zaplatenie 3.359,87 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 5C/55/2010, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 28. mája 2020 sp. zn. 9Co/113/2019, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyňa má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bardejov (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „prvostupňový súd“) rozsudkom z 18. apríla 2019 č. k. 5C/55/2010-329 zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 2.484,66 € (výrok I.), vo zvyšku žalobu zamietol (výrok II.) a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 47,90 % (výrok III.).

1.1. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca neunesol dôkazné bremeno o ňom tvrdenej skutočnosti, že žalovaný v čase neoprávneného odberu plynu využíval kombinovaný kotol. Preto v zmysle vyhlášky č. 155/2005 Z.z. bol správny výpočet náhrady škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu, ktorý žalobca vykonal dňa 7. marca 2014 na žiadosť súdu a kde vychádzal zo zistení, že u žalovaného bol plynový kotol bez ohrevu vody a plynový sporák. Celková škoda, ktorá vznikla žalobcovi teda bola vo výške 2.484,66 € a pozostávala v zmysle § 1 ods. 1 až 3 vyhlášky zo sumy 68.770,91 Sk za neoprávnený odber zemného plynu a v zmysle § 1 ods. 9 vyhlášky zo sumy 6.081,91 Sk za náklady žalobcu, ktoré mu vznikli v súvislosti s neoprávneným odberom plynu.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 28. mája 2020 sp. zn. 9Co/113/2019 potvrdil prvostupňový rozsudok vo vyhovujúcom výroku a vo výroku o trovách konania a žalobcovi nepriznal náhradu trov odvolacieho konania.

2.1. Uvedol, že z obsahu súdneho spisu nepochybne vyplýva, že žalobca sa podanou žalobou domáhal náhrady škody v zmysle § 59 ods. 2 zákona č. 656/2004 Z.z. o energetike z dôvodu, že na plynomeri žalovaného bolo dňa 9. septembra 2008 zistené porušenie plomby na číselníku plynomera, čím podľa § 59 ods. 1 písm. d) zákona č. 656/2004 Z. z. došlo zo strany žalovaného k neoprávnenému odberu plynu, keďže na meradle bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii.

2.2. Po odcitovaní, na vec sa vzťahujúcich ustanovení § 59 ods. 1 písm. d/ a ods. 2 a 3 zákona č. 656/2004 Z.z. účinného do 31. decembra 2008 (ďalej len „zákon č. 656/2004 Z.z.“) ďalej uviedol, že prioritnou odvolacou námietkou žalovaného bolo, že neboli naplnené podmienky vzniku zodpovednosti za škodu, pretože nebolo preukázané také poškodenie plomby, ktoré by malo za následok porušenie zabezpečenia merača plynu proti neoprávnenej manipulácii. Poukázal na to, že v prípade objektívnej zodpovednosti odberateľ zodpovedá už len za to, že odoberal plyn meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, pričom porušenie zabezpečenia mohol spôsobiť ktokoľvek. Zodpovednosť odberateľa plynu za odber s meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, má teda charakter objektívnej zodpovednosti (bez zreteľa na zavinenie) a je daný vtedy, ak v rozhodnom období odoberal plyn, ktorý bol meraný meradlom s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii.

2.3. Odvolací súd mal za to, že porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii plynu na meradle bolo nesporne preukázané posudkom na meradlo č. 331.9/08-0397 vystaveného Slovenskou legálnou metrológiou, n.o. dňa 07. októbra 2008 (č. 1. 9 súdneho spisu) z ktorého vyplýva, že výsledkom vonkajšej obhliadky bolo zistené porušenie stavu overovacích značiek a nepoškodený stav plynomera. Zároveň z listu Slovenskej legálnej metrológie zo dňa 22. apríla 2013 (č.l. 75 súdneho spisu) vyplýva, že tento sa pri vykonávaní skúšok merania riadi podľa zákona o metrológii a neposudzuje rozsah ani spôsob poškodenie plomby a jeho následný vplyv na meradlo. V tejto súvislosti poukázal na skutočnosť, že v danom prípade porušenie tohto zabezpečenia mohol spôsobiť ktokoľvek, teda porušenie zabezpečenia meradla proti neoprávnenej manipulácii nie je viazané len na odberateľa samotného, prípadne na iné osoby, ktoré či už na podnet odberateľa plynu alebo s jeho vedomím toto zabezpečenie meradla porušili. Je irelevantné, či bolo meradlo funkčné alebo nefunkčné, príp. či zaznamenávalo skutočný alebo nižší odber plynu.

2.4. Druhým predpokladom zodpovednosti za škodu, vznikom škody, je skutočnosť, že žalovaný ako odberateľ plynu v rozhodnom období odoberal plyn prostredníctvom meradla s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii. Žalovaný v konaní netvrdil, že plyn v rozhodnom čase neodoberal, nepotreboval, resp. že zaplatil jeho cenu za rozhodné obdobie inému subjektu.

2.5. Tretím predpokladom vzniku zodpovednosti za škodu je príčinná súvislosť medzi neoprávneným odberom plynu definovaným v citovanom zákone o energetike a vznikom škody. Je nesporné, že v danej právnej veci sa jedná o prípad podľa § 59 ods. 1 písm. d) zákona 656/2004 Z.z., kedy potom žalovaný ako odberateľ zodpovedá (už len) za to, že odoberal plyn meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii.

2.6. Keďže u žalovaného neboli dané dôvody hodné osobitného zreteľa opodstatňujúce nepriznanie náhrady trov konania úspešnému žalobcovi, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil nielen vo vyhovujúcom výroku, ale aj o trovách konania ako vecne správny (§ 387 ods. 1 CSP).

2.7. V odvolacom konaní úspešnej žalobkyni odvolací súd nepriznal náhradu odvolacích trov, keďže mu žiadne nevznikli.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj „dovolaateľ“) dovolanie, ktorého dôvodnosť odvodil z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP. Navrhol, aby dovolací súd zmenil napadnutý rozsudok odvolacieho súdu tak, že žalobu zamietne, alternatívne aby zrušil obe rozhodnutia nižších súdov a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. V podaní z 8. septembra 2020 požiadal o odklad výkonu rozhodnutia, čo odôvodnil tým, že je dôchodca a jeho pomery odôvodňujú aj priznanie oslobodenia od platenia súdnych poplatkov. Prvostupňový súd uznesením z 25. septembra 2019 žalovanému priznal oslobodenie od súdnych poplatkov.

3.1. V podstatnom namietal nesprávny právny záver oboch nižších súdov, „že u žalovaného došlo k neoprávnenému odberu plynu podľa § 59 ods. 1 písm. d/ zákona č. 656/2004 Z.z.“. V tejto súvislosti uviedol, že tak posudok na meradlo Slovenskej legálnej metrológie, ako aj jeho stanoviska z 22. apríla 2013 (č.l. 75 spisu) nezodpovedali „kardinálnu otázku - či je v posudku uvádzané poškodenie plomby

možné jednoznačne identifikovať ako porušenie zabezpečenia merača plynu tak, ako to má na mysli ust. § 59 ods. 1 písm. d) zák. č. 656/2004 Z. z. ... alebo či išlo len o povrchové poškodenie plomby resp. jej zaškrabnutie". Podľa jeho názoru „nie každé porušenie plomby znamená automaticky aj porušenie zabezpečenia samotného meradla. Porušeniu plomby musí byť také, že v dôsledku takéhoto porušenia plomby je možná neoprávnená manipulácia s plynomerom. Povrchové zaškrabnutie plomby nemá za následok možnosť neoprávnené manipulovať s plynomerom (napr. pretočiť číselník)". Podľa názoru žalovaného mali sudy nariadiť znalecké dokazovanie, „kde by mal znalec zodpovedať zásadnú otázku a to o aké poškodenie plomby meradla ide a či v dôsledku takéhoto poškodenia plomby bolo možné vykonať neoprávnenú manipuláciu s meradlom". V tomto ohľade poukázal na viaceré rozhodnutia odvolacích súdov (uznesenie krajského súdu v Košiciach sp. zn. 1Co/234/2011, rozsudok krajského súdu v Prešove sp. zn. 4Cob/98/2016 a jeho uznesenia sp. zn. 10Co/103/2016 a sp. zn. 10Co/104/2016, či rozsudok krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/86/2017). Následne žalovaný formuloval dovolacie otázky:

(i) „[č]i je možné na základe posudku na meradlo, vydaného podľa zák. č. 142/2000 Z.z. ..., kde sa konštatuje porušená plomba počítadla, bez ďalšieho automaticky vyvodiť záver, že sa jedná o porušenie zabezpečenia meradla tak, ako to má na mysli ust. § 59 ods. 2 zák. č. 656/2004 Z.z.",

(ii) „[č]i akékoľvek porušenie plomby meradla (počítadla), napr. aj malé zaškrabnutie, je možné identifikovať ako porušenie zabezpečenia meradla, tak ako to má na mysli ust. § 59 ods. 2 zák. č. 656/2004 Z.z." a

(iii) „[č]i v prípade porušenia plomby meradla je potrebné skúmať charakter tohto porušenia a skutočnosť či v dôsledku takéhoto porušenia plomby meradla bol možný (alebo nemožný) neoprávnený zásah do meradla".

3.2. Žalovaný ďalej požadoval, aby dovolací súd nepriznal žalobkyni proti žalovanému žiadne trovy konania. V tejto súvislosti uviedol, že u neho boli splnené podmienky podľa § 257 CSP (nemá trvalý pracovný pomer, je dôchodca, jeho manželka je ťažko chorá). V jeho prípade boli splnené podmienky na oslobodenie od plnenia súdnych poplatkov podľa § 254 CSP.

4. Žalobkyňa vo svojom vyjadrení navrhla dovolanie odmietnuť resp. zamietnuť. Poukázala na to, že dovolanie, vzhľadom na predmet sporu, nie je prípustné podľa § 422 ods. 1 písm. a/ CSP; v danej veci sa nejedná o spor s ochranou slabšej strany. Na svoju podporu poukázala na judikatúru najvyššieho súdu (3Obdo/51/2017, 5Obdo/32/2018, 3Obdo/49/2018, 3Obdo/49/2019). Otázky, ktoré formuloval dovolateľ sú podľa jej názoru nadbytočné a popierajú obsah zákonnej úpravy (modifikujú ju podľa želania dovolateľa).

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podal včas dovolateľ zastúpený v súlade s § 429 ods. 1 CSP, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalovaného treba odmietnuť.

6. Žalovaný v rámci dovolania požiadal o odklad výkonu rozhodnutia, čo odôvodnil tým, že je dôchodca a jeho pomery odôvodňujú aj priznanie oslobodenia od platenia súdnych poplatkov (bod 3 in fine). Najvyšší súd, vychádzajúc z argumentácie žalovaného, nezistil splnenie predpokladov pre odloženie vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia v zmysle § 444 ods. 1 CSP; v súlade s ustálenou praxou tohto súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie (toto sa vydáva iba v prípade vyhovenia návrhu, pozn.).

7. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok (nie „ďalšie odvolanie") a dovolací súd nesmie byť vnímaný ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (viď napríklad rozhodnutia sp. zn. 2Cdo/165/2017, 3Cdo/14/2017, 4Cdo/157/2017, 5Cdo/155/2016, 8Cdo/67/2017).

8. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 CSP.

9. V danej veci odvolací súd inter alia potvrdil prvostupňový rozsudok, ktorým bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 2.484,66 €. Predmetná časť odvolacieho rozsudku a výrok o trovách konania sa stal predmetom aj dovolacieho prieskumu, a to v dôsledku dovolania podaného žalovaným (kvalifikovane zastúpeným advokátom, pozn.) podľa § 421 ods. 1 a 2 CSP (bod 3 až 3.2.).

10. Právna úprava civilného sporového poriadku v § 422 ods. 1 písm. a/ CSP ale prípustnosť dovolania v zmysle § 421 ods. 1 CSP vylučuje vtedy, keď napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy. Pre úplnosť treba dodať, že podľa § 422 ods. 1 CSP je dovolanie v zmysle § 421 ods. 1 CSP vylúčené, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy. V oboch prípadoch (§ 422 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP) sa na príslušenstvo neprihliada a na určenie výšky minimálnej mzdy je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

11. V okolnostiach posudzovanej veci bola žaloba doručená na prvostupňový súd 23. novembra 2009 (č.l. 1 spisu) a predmetom dovolacieho prieskumu je suma 2.484,66 € (bod 9). Výška minimálnej mzdy v čase podania žaloby predstavovala sumu 295,50 €; desaťnásobok tejto sumy je 2.955 €. Rozhodnutie odvolacieho súdu sa teda týka peňažného plnenia neprekračujúceho výšku desaťnásobku minimálnej mzdy v čase podania žaloby (2.484,66 € < 2.955 €). Pre úplnosť dovolací súd dodáva, že v danom prípade (náhrada škody za neoprávnený odber plynu a zodpovednosť odberateľa plynu za odber meraný meradlom, na ktorom bola porušená plomba) sa nejedná o spor s ochranou slabšej strany (napr. m.m. II. ÚS 70/2019).

12. Vzhľadom na to, že prípustnosť dovolania žalovaného je v danom prípade vylúčená ustanovením § 422 ods. 1 CSP, dovolací súd ani neskúmal, či jeho dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktoré spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

13. Najvyšší súd odmietol neprípustné dovolanie žalobkyne podľa § 447 písm. c/ CSP.

14. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

15. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.